Dienst
Regelingen

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Jaarverslag 2004

Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw

Inhoudsopgave

1 Samenvatting ... 4

2 Inleiding ... 5

3 Het Borgstellingsfonds voor de Landbouw (BF) ... 6
3.1 Algemeen ... 6
3.2 Uitvoering ... 7
3.2.1 Beoordeling van de aanvragen ... 7
3.2.2 Systeem Registratie Borgstellingen ... 7
3.2.3 Afhandelen verliesdeclaraties ... 8
3.3 Prijsoverleg ... 8

4 Bestuurszaken ... 9
4.1 Samenstelling van het bestuur BF in 2004 ... 9
4.2 Vergaderingen van het bestuur ... 10

5 Borgstellingsaanvragen ... 11
5.1 BF 2003 ... 11
5.1.1 Verleende borgstellingen ... 12
5.1.2 Verleende speciale borgstellingen ... 15
5.1.3 Afgewezen borgstellingen ... 16
5.1.4 Bezwaarschriften ... 16
5.1.5 Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen ... 17
5.2 BF 2004 ... 19
5.2.1 Verleende borgstellingen ... 20
5.2.2 Verleende borgstellingen aan jonge agrariërs ... 23
5.2.3 Afgewezen borgstellingen ... 24
5.2.4 Bezwaarschriften ... 24
5.2.5 Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen ... 24
5.3 BF+ ... 26
5.3.1 Verleende borgstellingen ... 27
5.3.2 Afgewezen borgstellingen ... 28
5.3.3 Bezwaarschriften ... 28
5.3.4 Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen ... 29
5.4 Door banken ingediende declaraties ... 31
5.5 Het totaal aan borgstellingsverplichtingen ... 33

6 Jaarrekening 2004 ... 34
Balans per 31 december 2004 ... 34
Staat van baten en lasten over het boekjaar 2004 ... 36
Financiële positie per 31 december 2004 ... 37
Toelichting op de jaarrekening 2004 ... 38
Toelichting op de balans ... 40
Toelichting staat van baten en lasten ... 44
Specificatie staatsleningen per 31 december 2004 ... 45

Accountantsverklaring ... 46

1 Samenvatting

Voor u ligt het jaarverslag 2004 van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw.

In het verslagjaar zijn het aantal aanvragen en het totaal aangevraagde bedrag fors afgenomen. Deze afname is veroorzaakt door de invoering van budgetplafonds.

Het Besluit borgstellingsfonds is met ingang van 2004 gewijzigd. Vanaf 1 januari 2004 is het Besluit borgstellingsfonds aangepast (BF 2004) en het Besluit BF bijzondere borgstellingen geïntroduceerd (BF+). Op aanvragen die zijn goedgekeurd in 2004 maar ontvangen voor 1 januari 2004 was het Besluit borgstellingsfonds van toepassing zoals dat luidde tot de inwerkingtreding van de wijzigingen in 2004 (BF 2003).

BF 2003
Op 31 december 2003 waren er nog 124 aanvragen uit 2003 in behandeling. In totaal zijn 99 aanvragen goedgekeurd voor een totaalbedrag van 78,8 miljoen euro. Opgesplitst naar sectoren bedroeg dit 9,1 miljoen euro (32 aanvragen) in de landbouw en 69,7 miljoen euro (67 aanvragen) in de tuinbouw.

BF 2004
In 2004 werden 123 aanvragen ingediend. In totaal zijn 87 aanvragen goedgekeurd voor een totaalbedrag van 28,3 miljoen euro. Opgesplitst naar sectoren bedroeg dit 11,4 miljoen euro (41 aanvragen) in de landbouw en 16,9 miljoen euro (46 aanvragen) in de tuinbouw.

BF+
In 2004 werden 33 aanvragen ingediend. In totaal zijn 25 aanvragen voor een totaalbedrag van 25,4 miljoen euro goedgekeurd.

Door banken werden vijftien declaraties ingediend die vooral afkomstig waren uit de varkenshouderij en glasbloementeelt. Het totale declaratiebedrag bedroeg 3,3 miljoen euro.

De uitstaande verplichtingen zijn ten opzichte van 2003 met 52 miljoen euro toegenomen en per 31 december 2004 bedragen deze 597,4 miljoen euro.

2 Inleiding

Dit jaarverslag geeft een beeld van de activiteiten, resultaten en ontwikkelingen van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw in 2004. Om dit beeld zo duidelijk mogelijk weer te geven, is het totaal aan ingediende aanvragen op verschillende manieren uitgesplitst en zoveel mogelijk weergegeven in tabellen en grafieken.

Het Besluit borgstellingsfonds is met ingang van 2004 gewijzigd. Vanaf 1 januari 2004 is het Besluit borgstellingsfonds (BF) aangepast en het Besluit BF bijzondere borgstellingen (BF+) geïntroduceerd. Als gevolg van deze wijzigingen is de opzet van het jaarverslag ten opzichte van voorgaande verslagjaren veranderd. Een vergelijking met voorgaande jaren is vaak niet mogelijk en wordt in dit verslag daarom grotendeels achterwege gelaten.

De werkingssfeer, organisatie en uitvoering van het Borgstellingsfonds wordt op hoofdlijnen besproken in hoofdstuk drie.

In hoofdstuk vier worden de bestuurszaken van het afgelopen jaar weergeven.

Hoofdstuk vijf geeft een overzicht van het aantal ingediende, toe- en afgewezen aanvragen uitgesplitst naar sector en bedrijfstype voor BF 2003, BF 2004 en BF+. Tevens wordt in dit hoofdstuk het aantal ingediende verliesdeclaraties en het totaal aan verplichtingen behandeld.

Tenslotte geeft hoofdstuk zes een overzicht van de jaarrekening 2004 met de bijbehorende accountantsverklaring.

3 Het Borgstellingsfonds voor de landbouw

3.1 Algemeen

De hoofddoelstelling van het landbouwbeleid in de jaren vijftig van de twintigste eeuw was het leveren van een zo groot mogelijke bijdrage van de landbouw aan de nationale productie en het veilig stellen van de voedselvoorziening na de Tweede Wereldoorlog. In dit kader is in 1951 het Borgstellingsfonds voor de Landbouw opgericht. Het fonds kreeg op basis van het Marshall-plan de beschikking over een startkapitaal van 11,3 miljoen euro.

Het Borgstellingsfonds verleent garantie aan ondernemers op financieringen voor de stichting, overname, verbetering of instandhouding van landbouwbedrijven. Het fonds maakt investeringen mogelijk die zonder borgstelling niet te financieren zijn vanwege onvoldoende zekerheden. Zo draagt het fonds bij aan de ontwikkeling van de land- en tuinbouw. Duizenden agrarische ondernemers hebben in de loop der jaren een beroep op het fonds gedaan.

De laatste jaren maakt vooral de glastuinbouw gebruik van het Borgstellingsfonds. Om de toenemende concurrentie aan te kunnen zijn grote, moderne en innovatieve bedrijven nodig.

Schaalvergroting, modernisering en innovatie vergen grote investeringen. De financiering hiervan wordt in eerste instantie verstrekt door banken. Het fonds heeft een toegevoegde waarde als er sprake is van onvoldoende zekerheden, maar positieve rendementsverwachtingen en ondernemerskwaliteiten duidelijk aanwezig zijn.

De totale investeringen met borgstellingen bedroegen de afgelopen tien jaar gemiddeld 465 miljoen euro per jaar. Het aandeel van het Borgstellingsfonds in de financiering was gemiddeld 21%. Mede dankzij het Borgstellingsfonds kan de landbouw een bijdrage leveren aan de Nederlandse economie.

Het bestuur van de Stichting Borgstellingsfonds heeft op 24 oktober 2003 het besluit BF bijzondere borgstellingen vastgesteld. Hiermee zijn het aangepaste BF en het nieuwe BF+ vanaf 1 januari 2004 in werking getreden.

De belangrijkste aanpassingen voor BF en BF+ zijn:
- *de invoering van een jaarlijks budget aan verleende borgstellingen;*
- *een minimum- en maximumborgstelling;*
- *verhoging van de garantieprovisie van één naar drie procent;*
- *voor jonge agrariërs één procent garantieprovisie bij BF;*
- *strengere voorwaarden en ruimere financieringsmogelijkheden bij BF+.*

3.2 Uitvoering

Dienst Regelingen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, is door het bestuur van de stichting gemandateerd voor de uitvoering van het Borgstellingsfonds. De uitvoering omvat in hoofdlijnen:

- *beoordeling van de aanvragen;*
- *databeheer verleende borgstellingen;*
- *beleidsrapportages;*
- *financiële rapportages;*
- *opstellen jaarverslag en jaarrekening;*
- *afhandelen verliesdeclaraties;*
- *debiteurenbeheer.*

3.2.1 Beoordeling van de aanvragen

Bij de beoordeling van aanvragen is het toetsen op toekomstperspectief van de onderneming een belangrijk element. Het merendeel van de aanvragen wordt achter het bureau beoordeeld (bureaubeoordeling). In bijzondere gevallen zoals bij startende ondernemers of bij twijfel over de begroting wordt een bezoek aan het bedrijf gebracht (uitgebreide beoordeling).

De ondernemerskwaliteit wordt in de beoordeling van de aanvragen steeds belangrijker. Vooral vanwege de toegenomen randvoorwaarden die de samenleving en de consument stellen aan agrarische ondernemingen.

Het Landbouw Economisch Instituut (LEI) heeft een toets op ondernemerskwaliteiten ontwikkeld ten behoeve van het BF+. De ontwikkeling van de toets is in 2003 afgerond. Voor de beoordeling van BF+ aanvragen is in 2004 ervaring opgedaan met de ondernemerstoets.

3.2.2 Systeem Registratie Borgstellingen

Het Systeem Registratie Borgstellingen (SRB) is een belangrijk instrument voor het databeheer van de borgstellingen. In het SRB worden alle relevante gegevens van de borgstellingen digitaal opgeslagen en mutaties verwerkt. In 2004 is het volgende onderhoud verricht met betrekking tot de SRB-applicatie:

- *Implementeren van het gewijzigde BF in het SRB, kortweg aangeduid met 'SRB-aangepast'. Dit betreft een ingrijpende aanpassing van alle procedures, schermen en database. Deze aanpassing was geruime tijd in voorbereiding en is in juni 2004 afgerond.*
- *De schermen en procedures van SRB-aangepast migreren naar Oracle 9i; afgerond in juli 2004.*
- *Parallel met het realiseren van SRB-aangepast is aandacht besteed aan de conversie. De conversie beoogt de gegevens van SRB-oud over te zetten naar de database van SRB-aangepast. Deze conversie is ingrijpend en complex in uitvoering. Het eerste deel van de proefconversie is succesvol verlopen in december 2004. In 2005 volgt de operationele conversie.*
- *Implementeren van BF+ in het SRB-aangepast, kortweg aangeduid met 'SRB-plus'. Dit vergt een uitbreiding van de applicatie met twee procedures en drie tabellen en een aanpassing van de raadpleegprocedure. In november 2004 is de programmatuur opgeleverd. Eind 2004 verkeerde het testen van SRB-plus in de eindfase.*

In 2005 worden zowel het SRB-aangepast als het SRB-plus in gebruik genomen.

3.2.3 Afhandelen verliesdeclaraties

Als leidraad voor de beoordeling van ingediende claims (verliesdeclaraties) door de banken bestaat een raamovereenkomst (een afgesloten overeenkomst) tussen het Borgstellingsfonds en de aangesloten banken. Hierin is een aantal voorzieningen getroffen die de positie van de stichting als borg beschermt. Daarnaast dient de overeenkomst ter bevordering van een snel en soepel verloop van de behandeling van verliesdeclaraties en het voorkomen van onnodige correspondentie.

In 2004 zijn vijftien verliesdeclaraties ingediend. Alle ingediende verliesdeclaraties zijn in behandeling genomen. Uit voorgaande jaren waren er nog tien verliesdeclaraties in behandeling. Er zijn negentien verliesdeclaraties afgehandeld, hiervoor werd in totaal een bedrag van 3,3 miljoen euro aan de banken uitgekeerd.

3.3 Prijsoverleg

Periodiek worden er door Directie Kennis bijeenkomsten georganiseerd waarin prognoses worden opgesteld over prijsontwikkelingen van diverse agrarische sectoren. De indicaties worden gebaseerd op de prijsontwikkelingen van de voorafgaande periode en op de verwachte marktontwikkelingen. De tijdshorizon van de prijsindicaties komt overeen met die van bedrijfsbegrotingen. Hierdoor zijn deze prijsindicaties een goed uitgangspunt voor het beoordelen van aanvragen van het Borgstellingsfonds. De toegenomen marktdifferentiatie maakt het wel lastiger om per sector prijsindicaties te geven. In de verschillende commissies wordt daarom nagedacht over nieuwe of aangepaste methodes voor vaststelling van verwachte opbrengstprijzen.

De prijsindicaties worden vastgesteld in zeven commissies:

- *glasgroenteteelt;*
- *akkerbouw;*
- *fruitteelt;*
- *pluimvee;*
- *rund- en kalfsvlees;*
- *varkenshouderij;*
- *zuivel.*

De prijsindicaties worden door vakspecialisten van Directie Kennis, het Landbouw Economisch Instituut, DLV Adviesgroep, het landbouwbedrijfsleven, banken, accountantskantoren en Dienst Regelingen (DR) bepaald. De uniforme uitgangspunten voor verwachte opbrengstprijzen maken de uitvoering voor DR een stuk eenvoudiger. Vooral discussie en mogelijke bezwaarschriften worden door het gezamenlijk prijsoverleg voorkomen.

In het verslagjaar zijn er negen commissiebijeenkomsten geweest. Voor de pluimveehouderij (driemaal), varkenshouderij (tweemaal), fruitteelt, glasgroenteteelt, zuivel en rund- en kalfsvlees zijn prijsindicaties besproken.

4 Bestuurszaken

De samenstelling van het bestuur is in 2004 deels gewijzigd. Voor het ministerie van Financiën en LTO-Nederland zijn nieuwe bestuursleden aangesteld.

4.1 Samenstelling van het bestuur BF in 2004

De samenstelling van het bestuur zag er eind 2004 als volgt uit:

Voorzitter:
Drs. G. van der Lely
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Secretaris/penningmeester:
Drs. B.A. Piersma
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Leden:
Drs. F.R. Bauer
Ministerie van Financiën
G. Doornbos
LTO-Nederland

Plaatsvervangende leden:
Drs. G.A.M. van der Grind
LTO-Nederland
Drs. H.J.M. de Veer
Ministerie van Financiën
Ir. A. Burger
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mr. J.M.P.H. Van der Zijden
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Adviseur:
Pm
Lid NVB

4.2 Vergaderingen van het bestuur

In 2004 is er één bestuursvergadering en één schriftelijke ronde geweest.

Op 28 juni vond een schriftelijke ronde plaats waarin de volgende zaken aan de orde kwamen:

- *vaststellen en goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2003.*

Op 15 december vond een vergadering plaats waarin de volgende zaken aan de orde kwamen:

- *schatkistbankieren;*
- *goedkeuring meerjarenbegroting 2005-2012;*
- *vaststelling garantieplafonds 2005 voor BF+ en BF;*
- *immateriële activa;*
- *evaluatie BF+;*
- *BF+ intensieve veehouderij;*
- *vordering op LNV;*
- *werkwijze bij winst en verlies;*
- *BBK.*

5 Borgstellingsaanvragen

In dit hoofdstuk vindt u een overzicht van het aantal ingediende, toe- en afgewezen aanvragen in 2004 per bedrijfstype en provincie. BF 2003 wordt eerst behandeld, daarna BF 2004 en tot slot BF+. Vervolgens wordt het totaal aantal ingediende declaraties en het totaal aan borgstellingsverplichtingen besproken.

Omdat de voorwaarden van het Besluit borgstellingsfonds zijn gewijzigd is er geen vergelijking met voorgaande jaren gemaakt.

Bij de verklaring van trends dient rekening gehouden te worden met het feit dat er soms sprake is van een absoluut klein aantal aanvragen waardoor een trend relatief sterk kan worden beïnvloed.

5.1 BF 2003

In het verslagjaar werden 124 aanvragen behandeld. Hiervan zijn 99 aanvragen goedgekeurd, zeven aanvragen afgewezen en achttien aanvragen ingetrokken.

Onderstaande tabel geeft het aantal aanvragen per provincie weer.

Behandeling aanvragen per provincie in 2004

Provincie	In behandeling 1-1-2004	Toegewezen in 2004	Afgewezen in 2004	Ingetrokken in 2004
Groningen	*3*	*3*	*0*	*0*
Friesland	*1*	*1*	*0*	*0*
Drenthe	*2*	*2*	*0*	*0*
Overijssel	*9*	*8*	*0*	*1*
Flevoland	*5*	*2*	*1*	*2*
Gelderland	*14*	*13*	*0*	*1*
Utrecht	*5*	*4*	*0*	*1*
Noord-Holland	*2*	*1*	*0*	*1*
Zuid-Holland	*44*	*34*	*5*	*5*
Zeeland	*1**	*1**	*0*	*0*
Noord-Brabant	*26*	*20*	*0*	*6*
Limburg	*12*	*10*	*1*	*1*
Totaal	**124**	**99**	**7**	**18**
Totaal in % t.o.v. besliste aanvragen		93	7	

** In 2003 afgewezen, na bezwaarschrift toegewezen in 2004*

De meeste aanvragen komen uit de provincie Zuid-Holland, gevolgd door de provincies Noord-Brabant en Gelderland. De meeste aanvragen komen uit Zuid-Holland omdat de tuinbouwsector daar het sterkst vertegenwoordigd is. Uit de provincies Friesland en Zeeland komt slechts één aanvraag.

5.1.1 Verleende borgstellingen

In 2004 werden 99 borgstellingen verleend voor een bedrag van 78,8 miljoen euro. Hiervan ging 9,1 miljoen euro naar de sector landbouw en 69,7 miljoen euro naar de sector tuinbouw. Onderstaande tabel geeft een gedetailleerd beeld over de verleende borgstellingen van het verslagjaar.

Behandeling aanvraag per sector in 2004			
Bedrijfstype	**Aantal verleende borgstellingen 2004**	**Totaal bedrag verleende borgstellingen (x € 1.000,-)**	**Gemiddelde bedrag per borgstelling (x € 1.000,-)**
Melkveehouderij	*8*	*1.633*	*204,1*
Varkenshouderij	*12*	*3.704*	*308,7*
Pluimveehouderij	*10*	*3.100*	*310,0*
Akkerbouw	*1*	*400*	*400,0*
*Overige landbouw**	*1*	*300*	*300,0*
Totaal landbouw	**32**	**9.137**	**285,5**
In % van het totaal land- en tuinbouw	32	12	
Glasgroenteteelt	*26*	*28.036*	*1078,3*
Glasbloementeelt	*25*	*26.643*	*1065,7*
Potplantenteelt	*10*	*13.442*	*1344,2*
Bloembollenteelt	*3*	*850*	*283,3*
*Overige tuinbouw**	*3*	*727*	*242,3*
Totaal tuinbouw	**67**	**69.698**	**1040,3**
In % van het totaal land- en tuinbouw	68	88	
Totaal land- en tuinbouw	**99**	**78.835**	**796,3**

* *Onder 'overige landbouw' wordt onder andere verstaan: het houden van nertsen, eenden, konijnen, vis en mestvee.*

** *Onder 'overige tuinbouw' wordt onder andere verstaan: witlofteelt, fruitteelt, boomteelt en vollegrondsgroenten.*

Onderstaande diagrammen geven het aandeel borgstellingen per bedrijfstype weer.

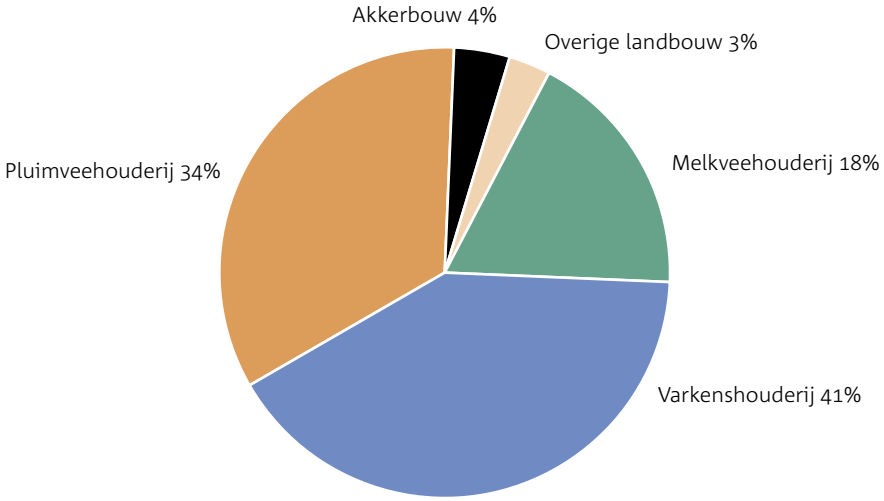

In de sector landbouw is het aandeel van de veehouderij 93 procent. Van dit totaal is 41 procent verleend aan de varkenshouderij, 34 procent aan de pluimveehouderij en 18 procent aan de melkveehouderij.

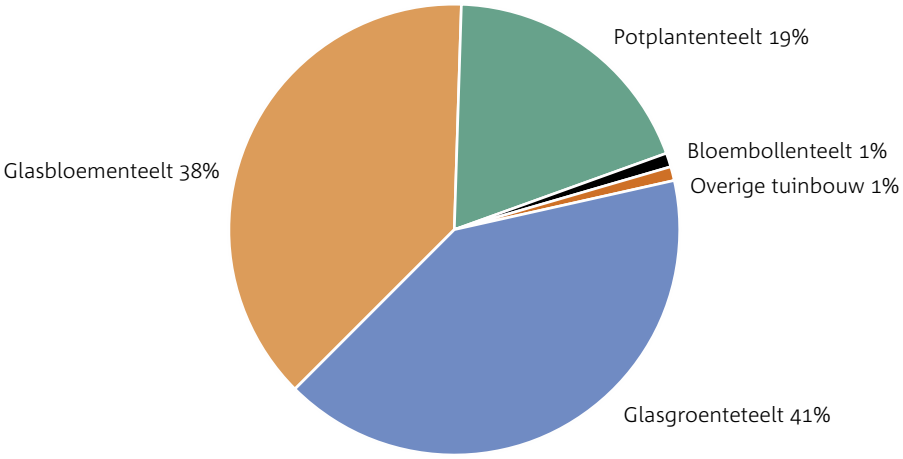

In de sector tuinbouw is het aandeel van de glastuinbouw 98 procent. Van dit totaal is 41 procent verleend aan de glasgroenteteelt, 38 procent aan de glasbloementeelt en 19 procent aan de potplantenteelt.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag.

Bedrag per borgstelling x € 1.000,-	Aantal verleningen	Verdeling aantal verleningen in %	Bedrag in mln. euro's	Verdeling bedrag in %	Aantal verleningen	Verdeling aantal verleningen in %	Bedrag in mln. euro's	Verdeling bedrag in %
	Landbouw				Tuinbouw			
> 50 < 100	*2*	*6,3*	*0,2*	*1,7*	*2*	*3,0*	*0,1*	*0,2*
>100 < 150	*4*	*12,5*	*0,5*	*5,7*	*2*	*3,0*	*0,3*	*0,4*
>150 < 200	*5*	*15,6*	*0,8*	*8,7*	*3*	*4,5*	*0,5*	*0,7*
>200 < 250	*4*	*12,5*	*0,9*	*9,6*	*2*	*3,0*	*0,4*	*0,6*
>250 < 500	*14*	*43,7*	*4,6*	*51,0*	*16*	*23,9*	*5,9*	*8,5*
> 500 < 750	*2*	*6,3*	*1,3*	*14,3*	*8*	*11,9*	*4,7*	*6,7*
>750 <1000	*1*	*3,1*	*0,8*	*9,0*	*7*	*10,4*	*6,1*	*8,7*
>1000 <1250	*0*	*0*	*0,0*	*0*	*9*	*13,4*	*9,8*	*14,0*
>1250 <1500	*0*	*0*	*0,0*	*0*	*6*	*9,0*	*8,0*	*11,5*
>1500	*0*	*0*	*0,0*	*0*	*12*	*17,9*	*33,9*	*48,7*
Totaal	**32**	**100**	**9,1**	**100**	**67**	**100**	**69,7**	**100**

Van de 99 toegekende borgstellingen is 45 procent hoger of gelijk aan 0,5 miljoen euro. Dat zijn in totaal 45 aanvragen. De borgstellingen van een half miljoen of meer waren goed voor een totaalbedrag van 64,6 miljoen euro oftewel 82 procent van het totaal verleende borgstellingsbedrag.

In de sector tuinbouw werden twaalf borgstellingen van anderhalf miljoen euro of meer verleend. De hoge borgstellingsbedragen in de tuinbouwsector hangen samen met de schaalvergroting in de glastuinbouw. Dit is een voortzetting van een jarenlange trend. De hoogste borgstelling is verstrekt aan een potplantenbedrijf en bedroeg 6,9 miljoen euro.

Onderstaand diagram geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag. In de tuinbouw zijn veel meer borgstellingen voor grote bedragen verleend dan in de landbouw.

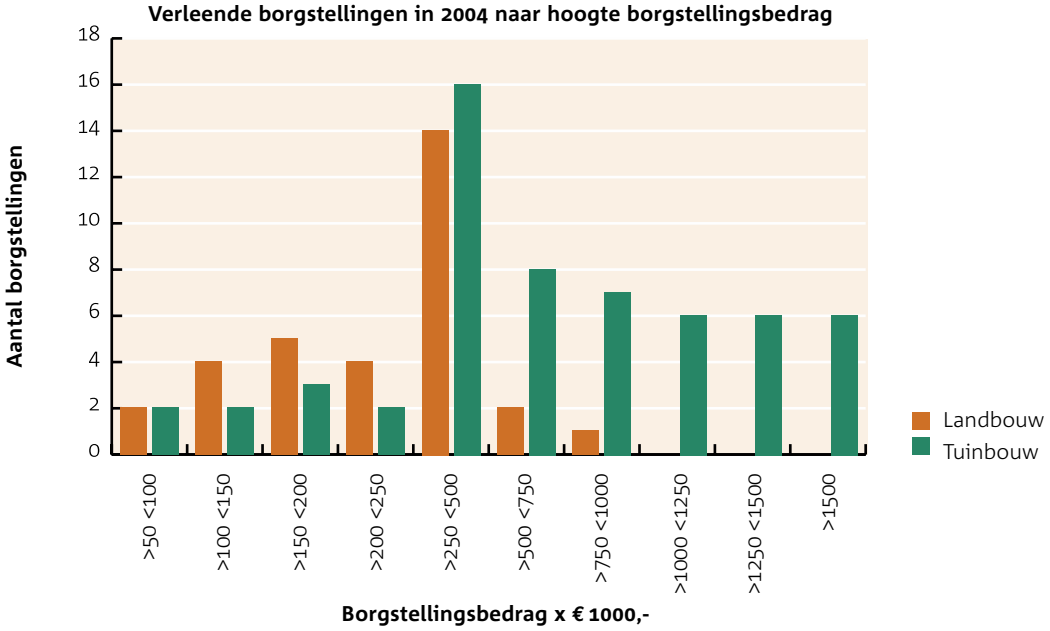

5.1.2 Verleende speciale borgstellingen

Speciale borgstellingen

In 2004 zijn er twee borgstellingen binnengekomen die de moeite waard zijn om apart te vermelden. Deze borgstellingen hebben bijzondere kenmerken en worden daarom speciale borgstellingen genoemd. Hiervoor gelden verder geen specifieke voorwaarden. Het betreft een borgstelling voor een pluimveebedrijf dat is omgeschakeld naar een biologische productiemethode en een borgstelling voor een biologisch akkerbouwbedrijf.

Omschakelaars naar een biologische productiemethode:

- *Een gespecialiseerd legpluimveebedrijf schakelt gedeeltelijk over naar scharrelhennen. Hiervoor is een borgstelling toegekend van € 137.000,-.*

Overige speciale borgstellingen:

- *Een biologisch akkerbouwbedrijf. Het betreft een bedrijfsovername door de zoon uit de maatschap met vader. Hiervoor is een borgstelling toegekend van € 400.000,-.*

5.1.3 Afgewezen borgstellingen

Afgewezen borgstellingen naar bedrijfstype in 2004	
Bedrijfstype	**Aantal**
Pluimvee	*1*
Totaal landbouw	**1**
Glasgroenteteelt	*3*
Glasbloementeelt	*1*
Overige tuinbouw	*2*
Totaal tuinbouw	**6**
Totaal land- en tuinbouw	**7**

In het verslagjaar zijn zeven aanvragen afgewezen. Dit is 6,6 procent van het totaal aan behandelde aanvragen.
De afwijsredenen zijn in te delen in twee categorieën, namelijk procedurefouten en bedrijfseconomische criteria.

Veel voorkomende afwijsredenen in de categorie 'procedurefouten' zijn:

- *er zijn reeds verplichtingen aangegaan voordat op de aanvraag is beslist, dan wel voordat er schriftelijk toestemming van de teammanager van Dienst Regelingen is verkregen om verplichtingen te mogen aangaan;*
- *de bank heeft reeds een financiering verstrekt of onvoorwaardelijk toegezegd, voordat op de aanvraag is beslist dan wel voordat er schriftelijk toestemming van de teammanager van Dienst Regelingen is verkregen om verplichtingen te mogen aangaan;*
- *de borgstelling is (gedeeltelijk) bestemd voor de herfinanciering van crediteuren of leningen.*

Veel voorkomende afwijsredenen in de categorie 'bedrijfseconomische criteria' zijn:

- *de rente- en aflossingsverplichtingen en overige bedrijfsuitgaven kunnen naar verwachting niet worden betaald;*
- *de liquiditeitstoename biedt onvoldoende ruimte om tegenvallers in de exploitatie op te vangen en/of om aan de toekomstige financieringsverplichtingen te kunnen voldoen.*

De meeste aanvragen zijn afgewezen vanwege 'procedurefouten', namelijk zes aanvragen.

5.1.4 Bezwaarschriften

Per 31 december 2003 was er nog een bezwaarschrift in behandeling. In 2004 maakten drie ondernemers gebruik van de mogelijkheid om bij de afdeling bezwaarschriften van Dienst Regelingen een bezwaarschrift in te dienen. In totaal werden er in het verslagjaar vier bezwaarschriften afgehandeld. Van deze vier bezwaarschriften zijn er twee gegrond, een gedeeltelijk gegrond en een niet-ontvankelijk verklaard.

5.1.5 Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen

Onderstaand overzicht geeft de financieringsbestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Financieringsbestemming naar sector in 2004 (bedragen in mln. euro)

Sector	Aantal verleende borgstellingen	Totaal investeringsbedrag	Totaal borgstellingsbedrag	Waarvan bedrijfsontwikkeling	Waarvan omzetting bestaande BF lening
Landbouw	*32*	*40,7*	*9,1*	*9,1*	*0,0*
Tuinbouw	*67*	*319,2*	*69,7*	*67,6*	*2,1*
Totaal	**99**	**359,9**	**78,8**	**76,7**	**2,1**

Van de 78,8 miljoen euro verleende borgstellingen was 2,1 miljoen euro (2,7 procent) bestemd voor herfinanciering van oude, nog lopende borgstellingen. De overige 76,7 miljoen euro (97,3 procent) was bestemd voor de financiering van bedrijfsontwikkeling.

De totale investeringen bedroegen 359,9 miljoen euro. Het aandeel van het Borgstellingsfonds in de financiering daarvan was 22 procent.

Onderstaand overzicht geeft de bestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Bestemming van de verleende borgstellingen in 2004 (bedragen in mln. euro)

Bestemming	Aantal verleende borgstellingen	Totaal borgstellingsbedrag	Gemiddeld borgstellingsbedrag per aanvraag	Totaal investeringsbedrag	Gemiddeld investeringsbedrag per aanvraag	BF/investeringsbedrag in %
Bedrijfsovername in familieverband	*4*	*1,25*	*0,313*	*5,94*	*1,485*	*21,0*
Bedrijfsovername buiten familieverband/stichting nieuw bedrijf	*31*	*37,79*	*1,219*	*194,30*	*6,268*	*19,5*
Verbetering bestaand bedrijf	*64*	*39,80*	*0,622*	*159,62*	*2,494*	*24,9*
Totaal	**99**	**78,84**	**0,796**	**359,86**	**3,635**	**21,9**

De borgstellingen zijn met name gebruikt voor de verbetering van bestaande bedrijven. In de categorie bedrijfsovername buiten familieverband is het gemiddelde borgstellingsbedrag en het gemiddelde investeringsbedrag per aanvraag het hoogst. Het aandeel BF ten opzichte van het totale investeringsbedrag in deze categorie is procentueel het laagst.

In het volgende overzicht is per sector, na uitvoering van het investeringsplan, de gemiddelde bankfinanciering en de verplichtingen aan rente en aflossing weergegeven.

Financieringssituatie per sector (gemiddelden) in 2004 (bedragen in mln. euro)

				Samenstelling financiering			Gemiddelde verplichtingen per jaar		
Sector	**Gemiddeld investerings-bedrag per bedrijf**	**Eigen bijdrage**	**Eigen bijdrage in %**	**Bijdrage bank**	**Bijdrage bank in %**	**Bijdrage derden**	**Bijdrage derden in %**	**Rente**	**Aflossing**
Landbouw	*1,270*	*0,160*	*12,6*	*1,088*	*85,7*	*0,020*	*1,6*	*0,072*	*0,084*
Tuinbouw	*4,764*	*0,874*	*18,3*	*3,794*	*79,7*	*0,096*	*2,0*	*0,203*	*0,255*
Totaal	**3,635**	**0,643**	**17,7**	**2,919**	**80,3**	**0,072**	**2,0**	**0,160**	**0,200**

In de sector landbouw was het gemiddelde investeringsbedrag per bedrijf in 2004 bijna 1,3 miljoen euro en in de sector tuinbouw bijna 4,8 miljoen euro. Omdat de gemiddelde looptijd van de verplichtingen in de tuinbouw beduidend korter is dan in de landbouw leidt dit in de tuinbouw gemiddeld tot hogere rente- en aflossingsverplichtingen.

Onderstaand overzicht geeft de geprognosticeerde bedrijfsresultaten weer van de land- en tuinbouwbedrijven met een in 2004 verstrekte borgstelling.

Prognose resultatenrekening in 2004 (bedragen in mln. euro)

	Omzet		Bedrijfsresultaat		Liquiditeitstoename	
Sector	**Totaal**	**Gemiddelde per bedrijf**	**Totaal**	**Gemiddelde per bedrijf**	**Totaal**	**Gemiddelde per bedrijf**
Landbouw	*20,0*	*0,63*	*1,3*	*0,04*	*0,78*	*0,02*
Tuinbouw	*145,8*	*2,18*	*14,8*	*0,22*	*8,1*	*0,12*
Totaal	**165,8**	**1,7**	**16,2**	**0,16**	**8,9**	**0,09**

De totale omzet van bedrijven die in 2004 een borgstelling verkregen bedraagt bijna 166 miljoen euro. De gemiddelde verwachte omzet per landbouwbedrijf is 0,6 miljoen euro. De gemiddelde verwachte omzet per tuinbouwbedrijf is 2,2 miljoen euro.

In het huidige verslagjaar is de totaal begrote liquiditeitsmarge voor land- en tuinbouw respectievelijk 3,9 procent en 5,6 procent van de omzet. In absolute bedragen bedroeg de liquiditeitstoename in 2004 binnen de landbouw gemiddeld € 20.000,- en binnen de tuinbouw gemiddeld € 120.000,- per bedrijf.

5.2 BF 2004

In januari 2004 is het Besluit borgstellingsfonds aangepast en gewijzigd in het nieuwe Besluit borgstellingsfonds (BF). Het budgetplafond voor BF in 2004 was 31 miljoen euro.

In 2004 zijn voor de BF-regeling 123 aanvragen ingediend voor een totaalbedrag van 36,6 miljoen euro. Voortschrijdend zijn er 87 aanvragen goedgekeurd, dertien aanvragen afgewezen en acht aanvragen ingetrokken.

Onderstaande tabel geeft het aantal aanvragen per provincie weer.

Behandeling aanvragen per provincie in 2004

Provincie	Ingediend	Toegewezen	Afgewezen	Ingetrokken	Nog in behandeling
Groningen	*5*	*0*	*4*	*0*	*1*
Friesland	*5*	*1*	*1*	*1*	*2*
Drenthe	*6*	*5*	*0*	*0*	*1*
Overijssel	*9*	*6*	*2*	*1*	*0*
Flevoland	*5*	*2*	*1*	*1*	*1*
Gelderland	*7*	*4*	*0*	*0*	*3*
Utrecht	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Noord-Holland	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Zuid-Holland	*21*	*17*	*1*	*2*	*1*
Zeeland	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Noord-Brabant	*38*	*31*	*3*	*1*	*3*
Limburg	*24*	*18*	*1*	*2*	*3*
Totaal	**123**	**87**	**13**	**8**	**15**
Totaal in % t.o.v. besliste aanvragen		87	13		

De meeste aanvragen komen uit de provincies Noord-Brabant, Limburg en Zuid-Holland. Uit de provincies Utrecht, Noord-Holland en Zeeland komt een gering aantal aanvragen.

5.2.1 Verleende borgstellingen

In 2004 werden 87 borgstellingen verleend voor een bedrag van 28,3 miljoen euro. Hiervan ging 11,4 miljoen euro naar de sector landbouw en 16,9 miljoen euro naar de sector tuinbouw. Onderstaande tabel geeft een gedetailleerd beeld over de verleende borgstellingen van het verslagjaar.

Behandeling aanvraag per sector in 2004			
Bedrijfstype	**Aantal verleende borg-stellingen**	**Totaal bedrag verleende borgstellingen (x € 1.000,-)**	**Gemiddelde bedrag per borgstelling (x € 1.000,-)**
Melkveehouderij	*9*	*2.754*	*306,0*
Varkenshouderij	*16*	*4.332*	*270,8*
Pluimveehouderij	*8*	*2.407*	*300,9*
Akkerbouw	*2*	*900*	*450,0*
*Overige landbouw**	*6*	*1.018*	*169,7*
Totaal landbouw	**41**	**11.411**	**278,3**
In % van het totaal land- en tuinbouw	47	40	
Glasgroenteteelt	*15*	*7.217*	*481,1*
Glasbloementeelt	*10*	*3.575*	*357,5*
Potplantenteelt	*8*	*2.528*	*316,0*
Champignonteelt	*3*	*1.035*	*345,0*
Fruitteelt	*4*	*800*	*200,0*
Boomkwekerij	*3*	*881*	*293,7*
Vollegrondsgroenten	*3*	*856*	*285,3*
Totaal tuinbouw	**46**	**16.892**	**367,2**
In % van het totaal land- en tuinbouw	53	60	
Totaal land- en tuinbouw	**87**	**28.303**	**325,3**

* *Onder 'overige landbouw' wordt onder andere verstaan: het houden van nertsen, eenden, konijnen, vis en mestvee.*

In onderstaande diagrammen is het aandeel in borgstellingen per bedrijfstype weergegeven.

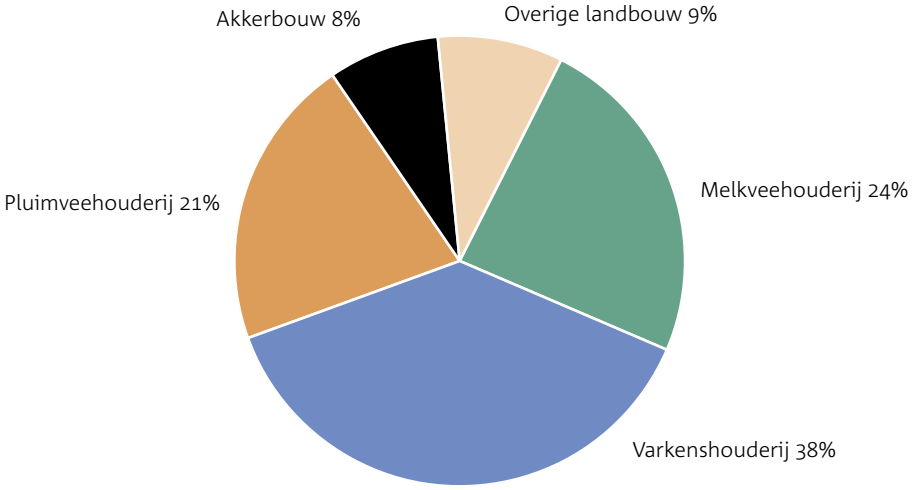

In de sector landbouw is het aandeel van de veehouderij 83 procent. Van dit totaal is 38 procent verleend aan de varkenshouderij, 24 procent aan de melkveehouderij en 21 procent aan de pluimveehouderij.

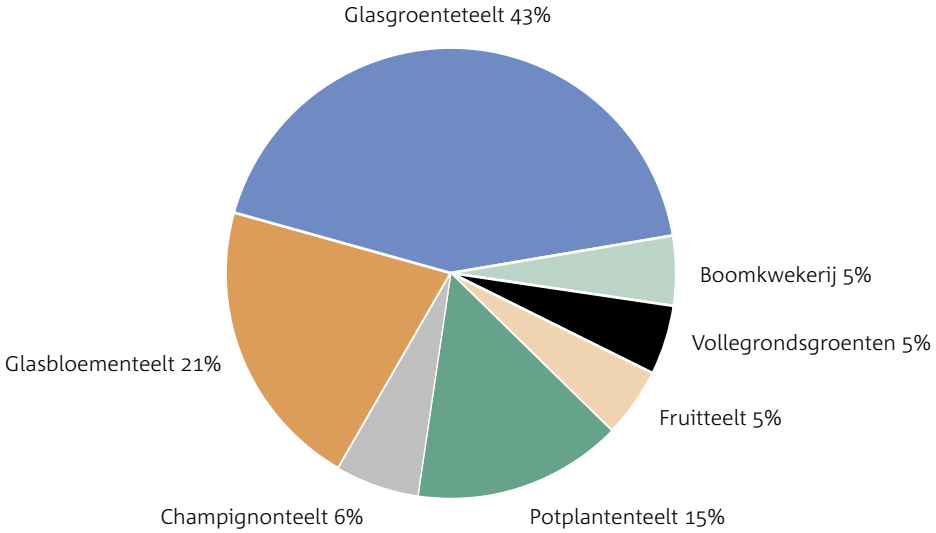

In de sector tuinbouw is het aandeel van de glastuinbouw 79 procent. Van dit totaal is 43 procent verleend aan de glasgroenteteelt, 21 procent aan de glasbloementeelt en 15 procent aan de potplantenteelt.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag.

Bedrag per borgstelling x € 1.000,-	Aantal verleningen	Verdeling aantal verleningen in %	Bedrag in mln. euro's	Verdeling bedrag in %	Aantal verleningen	Verdeling aantal verleningen in %	Bedrag in mln. euro's	Verdeling bedrag in %
	Landbouw				Tuinbouw			
> 50 < 100	*2*	*4,9*	*0,185*	*1,6*	*0*	*0,0*	*0,000*	*0,0*
>100 < 150	*7*	*17,1*	*0,783*	*6,9*	*4*	*8,7*	*0,498*	*2,9*
>150 < 200	*7*	*17,1*	*1,238*	*10,8*	*7*	*15,2*	*1,166*	*6,9*
>200 < 250	*5*	*12,2*	*1,137*	*10,0*	*5*	*10,9*	*1,117*	*6,6*
>250 < 500	*19*	*46,3*	*7,568*	*66,3*	*24*	*52,2*	*9,576*	*56,7*
> 500 < 750	*1*	*2,4*	*0,500*	*4,4*	*3*	*6,5*	*1,770*	*10,5*
>750 <1000	*0*	*0,0*	*0,000*	*0,0*	*2*	*4,3*	*1,565*	*9,3*
>1000 <1200	*0*	*0*	*0,000*	*0*	*1*	*2,2*	*1,200*	*7,1*
Totaal	**41**	**100**	**11,4**	**100**	**46**	**100**	**16,9**	**100**

De meeste borgstellingen die zijn toegekend liggen tussen de 0,25 en de 0,5 miljoen euro. Dit is bijna de helft van alle verleende borgstellingen (43 aanvragen).

In de sector landbouw werd een borgstelling van 0,5 miljoen euro verstrekt en in de tuinbouw werden zes borgstellingen van 0,5 miljoen euro of meer verleend. Dit is een forse verlaging ten opzichte van voorgaande jaren. Belangrijkste reden hiervoor is het aangepaste Besluit borgstellingsfonds. De hoogte van de borgstelling is maximaal € 450.000,- of € 1,2 miljoen voor jonge agrariërs.

Onderstaand diagram geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag. In de tuinbouw zijn meer borgstellingen voor grote bedragen verleend dan in de landbouw.

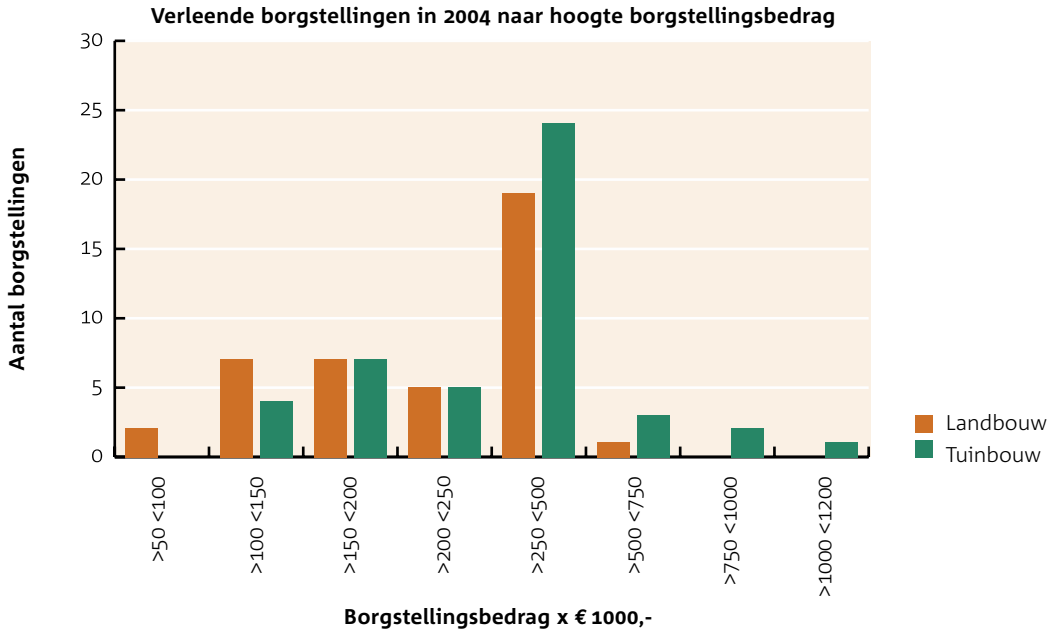

5.2.2. Verleende borgstellingen aan jonge agrariërs

In 2004 zijn er 35 aanvragen ingediend door jonge agrariërs. Volgens het besluit is een jonge agrariër een natuurlijk persoon, jonger dan veertig jaar, die zich voor het eerst als bedrijfshoofd vestigt.
Voor jonge agrariërs zijn twee voorwaarden van het Besluit borgstellingsfonds aangepast. Ten eerste bedraagt de borgstelling voor jonge agrariërs maximaal 1,2 miljoen euro in plaats van 450.000 euro. Daarnaast wordt over het borgstellingsbedrag een garantieprovisie van één procent in plaats van drie procent berekend.

In 2004 zijn in totaal 23 borgstellingen verstrekt aan jonge agrariërs voor een bedrag van 9 miljoen euro. Hiervan ging 2,6 miljoen euro naar de sector landbouw en 6,4 miljoen euro naar de sector tuinbouw.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal verleende borgstellingen in 2004 aan jonge agrariërs per bedrijfstype.

Jonge agrariërs
Behandeling aanvraag per sector 2004

Bedrijfstype	Aantal verleende borgstellingen	Totaal bedrag verleende borgstellingen (x € 1.000,-)
Melkvee	*3*	*999*
Varkens	*3*	*675*
Pluimvee	*3*	*927*
Glasgroente	*5*	*3.755*
Potplanten	*2*	*444*
Glasbloemen	*4*	*1.655*
Bomen	*1*	*215*
Fruitteelt	*1*	*190*
Vollegrondsgroenten	*1*	*156*
Totaal	**23**	**9.016**

5.2.3 Afgewezen borgstellingen

Afgewezen borgstellingen naar bedrijfstype in 2004	
Bedrijfstype	**Aantal**
Melkveehouderij	*6*
Varkenshouderij	*1*
Akkerbouw	*1*
Overige Landbouw	*1*
Totaal landbouw	**9**
Glasbloementeelt	*2*
Overige tuinbouw	*2*
Totaal tuinbouw	**4**
Totaal land- en tuinbouw	**13**

In het verslagjaar zijn dertien aanvragen afgewezen. Dit is dertien procent van het totaal aan behandelde aanvragen.

Zeven aanvragen zijn afgewezen vanwege 'procedurefouten' en zes aanvragen vanwege 'bedrijfseconomische criteria'. In hoofdstuk 5.1.3 staat een toelichting op deze categorieën.

5.2.4 Bezwaarschriften

In 2004 maakte een ondernemer gebruik van de mogelijkheid om bij de afdeling bezwaarschriften van Dienst Regelingen een bezwaarschrift in te dienen. Hij maakte bezwaar tegen de hoofdelijke aansprakelijkheid. Het bezwaarschrift is in het verslagjaar behandeld en gegrond verklaard.

5.2.5 Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen

Onderstaand overzicht geeft de financieringsbestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Financieringsbestemming naar sector in 2004 (bedragen in mln. euro)					
Sector	**Aantal verleende borgstellingen**	**Totaal investerings-bedrag**	**Totaal borgstellings-bedrag**	**Waarvan bedrijfs-ontwikkeling**	**Waarvan omzet-ting bestaande BF lening**
Landbouw	*41*	*53,0*	*11,4*	*11,4*	*0,0*
Tuinbouw	*46*	*115,4*	*16,9*	*16,3*	*0,6*
Totaal	**87**	**168,4**	**28,3**	**27,7**	**0,6**

Van de 28,3 miljoen euro verleende borgstellingen was 0,6 miljoen euro (2,1 procent) bestemd voor herfinanciering van oude, nog lopende borgstellingen. Door de introductie van budgetplafonds vanaf 2004 is het minder aantrekkelijk geworden om bestaande borgstellingen te herfinancieren. De overige 27,7 miljoen euro (97,9 procent) was bestemd voor de financiering van bedrijfsontwikkeling.

De totale investeringen bedroegen 168,4 miljoen euro. Het aandeel van het Borgstellingsfonds in de financiering daarvan was zeventien procent.

Onderstaand overzicht geeft de bestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Bestemming van de verleende borgstellingen in 2004 (bedragen in mln. euro)

Bestemming	Aantal verleende borgstellingen	Totaal borgstellings-bedrag	Gemiddeld borgstellings-bedrag per aanvraag	Totaal investerings-bedrag	Gemiddeld investerings-bedrag per aanvraag	BF/inves-terings-bedrag in %
Bedrijfsovername in familieverband	*17*	*5,18*	*0,30*	*26,89*	*1,58*	*19,3*
Bedrijfsovername buiten familie-verband /stichting nieuw bedrijf	*15*	*4,70*	*0,313*	*30,01*	*2,00*	*15,7*
Verbetering bestaand bedrijf	*55*	*18,42*	*0,335*	*111,53*	*2,03*	*16,5*
Totaal	**87**	**28,30**	**0,325**	**168,43**	**1,94**	**16,8**

De borgstellingen zijn met name gebruikt voor verbetering van bestaande bedrijven. Het aandeel BF ten opzichte van het totale investeringsbedrag is in de categorie bedrijfsovername in familieverband procentueel het hoogst. Het gemiddelde borgstellingsbedrag en het gemiddelde investeringsbedrag zijn in alle categorieën ongeveer gelijk.

In het volgende overzicht zijn per sector, na uitvoering van het investeringsplan, de gemiddelde bankfinanciering en de verplichtingen aan rente en aflossing weergegeven.

Financieringssituatie per sector (gemiddelden) in 2004 (bedragen in mln. euro)

				Samenstelling financiering				Gemiddelde verplichtingen per jaar	
Sector	Gemiddeld investerings-bedrag per bedrijf	Eigen bijdrage	Eigen bijdrage in %	Bijdrage bank	Bijdrage bank in %	Bijdrage derden	Bijdrage derden in %	Rente	Aflossing
Landbouw	*1,292*	*0,128*	*9,9*	*1,157*	*89,6*	*0,007*	*0,5*	*0,073*	*0,096*
Tuinbouw	*2,510*	*0,472*	*18,8*	*2,100*	*80,1*	*0,028*	*1,1*	*0,117*	*0,167*
Totaal	**1,936**	**0,310**	**16,0**	**1,608**	**83,1**	**0,018**	**0,9**	**0,100**	**0,134**

In de sector landbouw was het gemiddelde investeringsbedrag per bedrijf in 2004 bijna 1,3 miljoen euro en in de sector tuinbouw ruim 2,5 miljoen euro. Omdat de gemiddelde looptijd van de verplichtingen in de tuinbouw beduidend korter is dan in de landbouw, leidt dit in de tuinbouw gemiddeld tot hogere rente- en aflossingsverplichtingen.

Onderstaand overzicht geeft de geprognosticeerde bedrijfsresultaten weer van de land- en tuinbouwbedrijven met een in 2004 verstrekte borgstelling.

Prognose resultatenrekening in 2004 (bedragen in mln. euro)						
	Omzet		Bedrijfsresultaat		Liquiditeitstoename	
Sector	Totaal	Gemiddelde per bedrijf	Totaal	Gemiddelde per bedrijf	Totaal	Gemiddelde per bedrijf
Landbouw	*26,0*	*0,64*	*1,6*	*0,04*	*1,1*	*0,03*
Tuinbouw	*66,3*	*1,44*	*8,3*	*0,18*	*4,2*	*0,09*
Totaal	**92,3**	**1,1**	**9,9**	**0,11**	**5,3**	**0,06**

De totale omzet van bedrijven die in 2004 een borgstelling verkregen bedraagt naar verwachting ruim 92 miljoen euro. De gemiddelde verwachte omzet per landbouwbedrijf is 0,6 miljoen euro. De gemiddelde verwachte omzet per tuinbouwbedrijf is 1,4 miljoen euro.

In het huidige verslagjaar is de totaal begrote liquiditeitsmarge voor land- en tuinbouw respectievelijk 4,2 procent en 6,3 procent van de omzet. In absolute bedragen bedroeg de liquiditeitstoename in 2004 binnen de landbouw gemiddeld € 30.000,- en binnen de tuinbouw gemiddeld € 90.000,- per bedrijf.

5.3 BF+

Vanaf 1 januari 2004 geldt naast het reguliere Besluit borgstellingsfonds ook het nieuwe Besluit BF bijzondere borgstellingen (BF+). Het doel van BF+ is de ontwikkeling van de landbouw meer in harmonie te laten verlopen met de verscherpte maatschappelijke randvoorwaarden van productie. BF+ ondersteunt hiermee specifiek ondernemers die met hun investering vooruitlopen op de herstructurering en vernieuwing in de landbouw. De selectiecriteria voor BF+ zijn strenger. Hier staat tegenover dat BF+ ruimere financieringsmogelijkheden biedt ten opzichte van BF. In het verslagjaar was het alleen voor glastuinbouwbedrijven mogelijk om deel te nemen aan BF+. Het budgetplafond voor BF+ in 2004 was 30 miljoen euro.

In 2004 zijn voor de BF+ regeling 33 aanvragen ingediend voor een totaalbedrag van 33,8 miljoen euro. Voortschrijdend zijn er 25 aanvragen goedgekeurd, een aanvraag afgewezen en vijf aanvragen ingetrokken.

In onderstaande tabel is het aantal aanvragen per provincie weergegeven.

Behandeling aanvragen per provincie in 2004					
Provincie	**Ingediend**	**Toegewezen**	**Afgewezen**	**Ingetrokken**	**Nog in behandeling**
Groningen	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Friesland	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Drenthe	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Overijssel	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Flevoland	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Gelderland	*6*	*4*	*0*	*1*	*1*
Utrecht	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Noord-Holland	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Zuid-Holland	*21*	*15*	*1*	*4*	*1*
Zeeland	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Noord-Brabant	*2*	*2*	*0*	*0*	*0*
Limburg	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
Totaal	**33**	**25**	**1**	**5**	**2**
Totaal in % t.o.v. besliste aanvragen		96	4		

De meeste aanvragen komen uit de provincie Zuid-Holland. Dit komt omdat in Zuid-Holland de tuinbouwsector het sterkst is vertegenwoordigd.

5.3.1 Verleende borgstellingen

In 2004 werden 25 borgstellingen verleend voor een bedrag van 25,4 miljoen euro. Onderstaande tabel geeft een gedetailleerd beeld over de verleende borgstellingen van het verslagjaar.

Behandeling aanvragen per sector in 2004			
Bedrijfstype	**Aantal verleende borgstellingen**	**Totaal bedrag verleende borgstellingen (x € 1.000,-)**	**Gemiddelde bedrag per borgstelling (x € 1.000,-)**
Glasgroenteteelt	*11*	*11.890*	*1080,9*
Glasbloementeelt	*11*	*10.555*	*959,6*
Potplantenteelt	*3*	*3.000*	*1000,0*
Totaal	**25**	**25.445**	**1017,8**

De meeste aanvragen komen uit de sectoren glasgroente- en glasbloementeelt. Dit komt omdat in die sectoren veel grote bedrijven zijn die forse investeringen moeten doen om aan de trend van schaalvergroting mee te kunnen doen. Andere sectoren uit de tuinbouw maken relatief vaker gebruik van het Besluit borgstellingsfonds.

In onderstaand diagram is het aandeel in borgstellingen per bedrijfstype weergegeven.

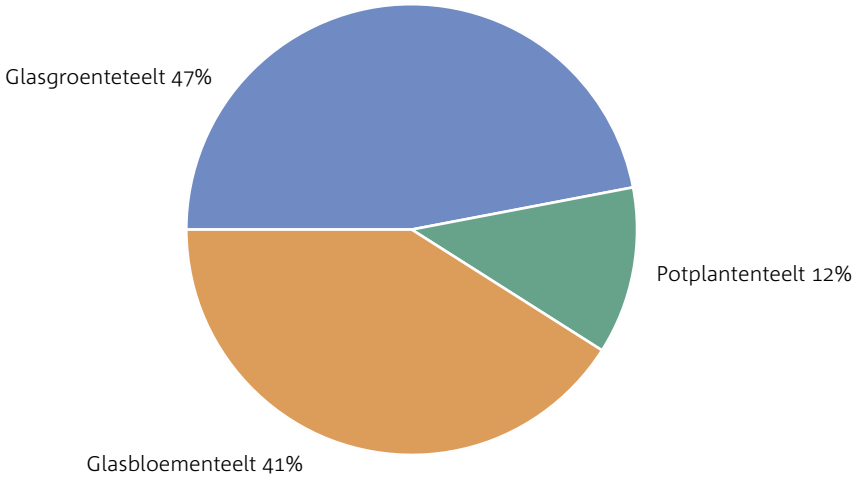

In totaal is 47 procent verleend aan de glasgroenteteelt, 41 procent aan de glasbloementeelt en twaalf procent aan de potplantenteelt.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag.

Bedrag per borgstelling x 1.000,-	Aantal verleningen	Verdeling aantal verleningen in %	Bedrag in mln. euro's	Verdeling bedrag in %
	Tuinbouw			
>250 < 500	*2*	*8,0*	*0,750*	*3,0*
> 500 < 750	*4*	*16,0*	*2,695*	*10,6*
>750 <1000	*2*	*8,0*	*1,840*	*7,2*
>1000 <1200	*17*	*68,0*	*20,160*	*79,2*
Totaal	**25**	**100**	**25,4**	**100**

Van de 25 toegekende borgstellingen is 68 procent (zeventien aanvragen) toegekend voor een bedrag tussen de 1 en 1,2 miljoen euro. De borgstellingen van 1 miljoen euro of meer waren goed voor 79,2 procent van het totaal verleende borgstellingsbedrag.

5.3.2 Afgewezen borgstellingen

In het verslagjaar is één aanvraag afgewezen. Het betreft een aanvraag van een glasgroentebedrijf die is afgewezen op grond van artikel 3 lid 5 van het Besluit BF bijzondere borgstellingen. Van de voorgenomen investeringen beantwoordt minder dan de helft aan de eisen van bijlage 2 van de Regeling groenprojecten.

5.3.3 Bezwaarschriften

In 2004 zijn voor het Besluit BF bijzondere borgstellingen geen bezwaarschriften ingediend.

5.3.4 Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen

Onderstaand overzicht geeft de financieringsbestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Financieringsbestemming naar sector in 2004 (bedragen in mln. euro)

Sector	Aantal verleende borgstellingen	Totaal investeringsbedrag	Totaal borgstellingsbedrag	Waarvan bedrijfsontwikkeling	Waarvan omzetting bestaande BF lening
Tuinbouw	*25*	*200,4*	*25,4*	*25,2*	*0,2*

Van de 25,4 miljoen euro verleende borgstellingen was 0,2 miljoen euro (0,8 procent) bestemd voor herfinanciering van oude, nog lopende borgstellingen. Door de introductie van budgetplafonds vanaf 2004 is het minder aantrekkelijk geworden om bestaande borgstellingen te herfinancieren. De overige 25,2 miljoen euro was bestemd voor de financiering van bedrijfsontwikkeling.

De totale investeringen bedroegen ruim 200 miljoen euro. Het aandeel van het Borgstellingsfonds in de financiering daarvan was bijna 13 procent.

Onderstaand overzicht geeft de bestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Bestemming van de verleende borgstellingen in 2004 (bedragen in mln. euro)

Bestemming	Aantal verleende borgstellingen	Totaal borgstellingsbedrag	Gemiddeld borgstellingsbedrag per aanvraag	Totaal investeringsbedrag	Gemiddeld investeringsbedrag per aanvraag	BF/investeringsbedrag in %
Bedrijfsovername buiten familieverband /stichting nieuw bedrijf	*9*	*10,70*	*1,190*	*119,64*	*13,290*	*8,9*
Verbetering bestaand bedrijf	*16*	*14,74*	*0,922*	*80,77*	*5,048*	*18,3*
Totaal	**25**	**25,44**	**1,018**	**200,41**	**8,016**	**12,7**

De borgstellingen zijn met name gebruikt voor de verbetering van bestaande bedrijven. Het gemiddelde investeringsbedrag is in de categorie bedrijfsovername buiten familieverband het hoogst.

In het volgende overzicht zijn per sector, na uitvoering van het investeringsplan, de gemiddelde bankfinanciering en de verplichtingen aan rente en aflossing weergegeven.

Financieringssituatie per sector (gemiddelden) in 2004 (bedragen in mln. euro)

				Samenstelling financiering			Gemiddelde verplichtingen per jaar		
Sector	**Gemiddeld investerings-bedrag per bedrijf**	**Eigen bijdrage**	**Eigen bijdrage in %**	**Bijdrage bank**	**Bijdrage bank in %**	**Bijdrage derden**	**Bijdrage derden in %**	**Rente**	**Aflossing**
Tuinbouw	*8,017*	*1,736*	*21,7*	*6,014*	*75,0*	*0,267*	*3,3*	*0,276*	*0,417*

In 2004 was het gemiddelde investeringsbedrag per bedrijf ruim 8 miljoen euro.

Onderstaand overzicht geeft de geprognosticeerde bedrijfsresultaten weer van de tuinbouwbedrijven met een in 2004 verstrekte borgstelling.

Prognose resultatenrekening in 2004 (bedragen in mln. euro)

	Omzet		Bedrijfsresultaat		Liquiditeitstoename	
Sector	**Totaal**	**Gemiddelde per bedrijf**	**Totaal**	**Gemiddelde per bedrijf**	**Totaal**	**Gemiddelde per bedrijf**
Tuinbouw	*75,8*	*3,03*	*7,8*	*0,31*	*5,4*	*0,22*

De totale omzet van bedrijven die in 2004 een borgstelling verkregen bedraagt naar verwachting bijna 76 miljoen euro. De gemiddelde verwachte omzet per bedrijf is 3 miljoen euro.

In het huidige verslagjaar is de totaal begrote liquiditeitsmarge ruim zeven procent van de omzet. In absolute bedragen bedroeg de liquiditeitstoename in 2004 binnen de tuinbouw gemiddeld € 220.000,- per bedrijf.

5.4 Door banken ingediende declaraties

Het volgende overzicht toont de declaraties verdeeld naar bedrijfstype over 2004, 2003 en 2002. In 2004 zijn vijftien declaraties ontvangen. Het totale bedrag aan ingediende declaraties bedroeg ongeveer 3,3 miljoen euro.

Verliesdeclaraties per bedrijfstype en jaar						
Bedrijfstype		**Aantal**			**Bedrag x € 1000,-**	
	2002	**2003**	**2004**	**2002**	**2003**	**2004**
Varkenshouderij	*2*	*5*	*4*	*128,0*	*316,0*	*366,3*
*Overige landbouw**		*1*			*127,8*	
Totaal landbouw	**2**	**6**	**4**	**128,0**	**443,8**	**366,3**
Glasbloementeelt	*4*	*8*	*3*	*949,4*	*512,3*	*1031,3*
Champignonteelt	*0*	*0*	*1*	*0*	*0*	*591,1*
Boomkwekerij	*1*	*0*	*0*	*90,0*	*0*	*0*
Bloembollenteler	*0*	*1*	*2*	*0*	*178,3*	*60,3*
Glasgroenteteelt	*0*	*1*	*2*	*0*	*19,6*	*896,8*
Potplantenteelt	*0*	*1*	*2*	*0*	*582,0*	*264,3*
*Overige tuinbouw**	*1*	*2*	*1*	*133,0*	*844,5*	*51,5*
Totaal tuinbouw	**6**	**13**	**11**	**1172,4**	**2136,7**	**2895,3**
Totaal land- en tuinbouw	**8**	**19**	**15**	**1300,4**	**2580,5**	**3261,6**
Gemiddelde declaratie				162,6	135,8	217,4

* *Onder 'overige landbouw' wordt onder andere verstaan: het houden van nertsen, eenden, konijnen, vis en mestvee'.*

* *Onder 'overige tuinbouw' wordt onder andere verstaan: vollegrondsgroenten, witlofteelt, fruitteelt.*

Het aantal ingediende declaraties in het verslagjaar is iets gedaald ten opzichte van voorgaand verslagjaar. De meeste declaraties zijn afkomstig uit de varkenshouderij en de rozenteelt. In de rozenteelt was de reden van bedrijfsbeëindiging voornamelijk een combinatie van lage prijzen en een lage fysieke opbrengst. De keuze voor een bepaald ras was debet aan de lage prijzen. In de varkenshouderij waren lage prijzen de belangrijkste reden van bedrijfsbeëindiging.

In onderstaande diagrammen wordt het totaal gedeclareerde bedrag en het aantal ingediende verliesdeclaraties van de laatste tien jaar weergegeven. Het aantal ingediende declaraties en de gedeclareerde bedragen vertoonde een sterke teruggang met als minimum het jaar 2000. Vanaf 2001 is de trend stijgend. In het huidige verslagjaar is het aantal ingediende declaraties en het totaal gedeclareerde bedrag in de tuinbouw ongeveer gelijk aan 2003.

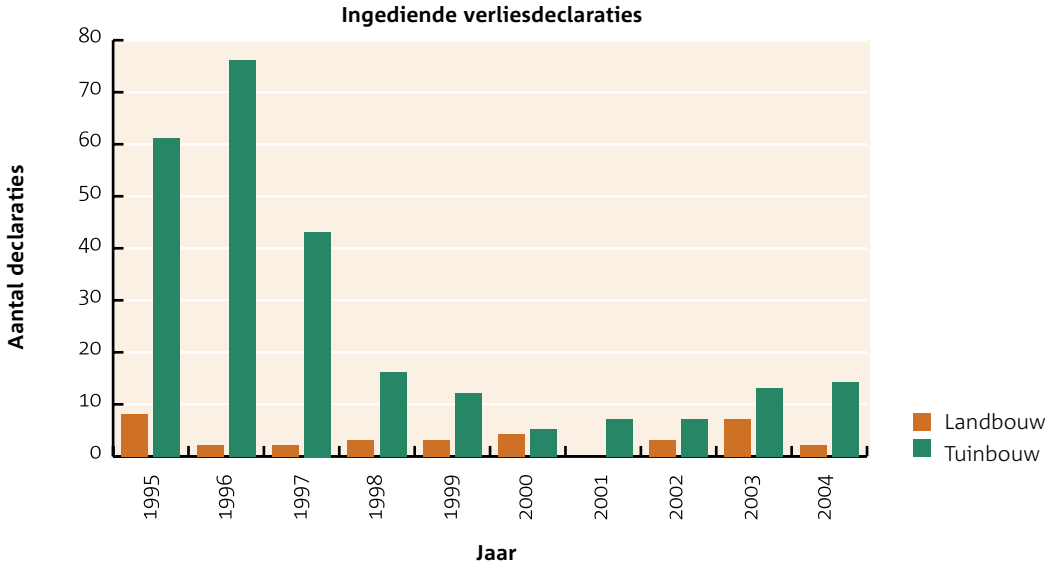

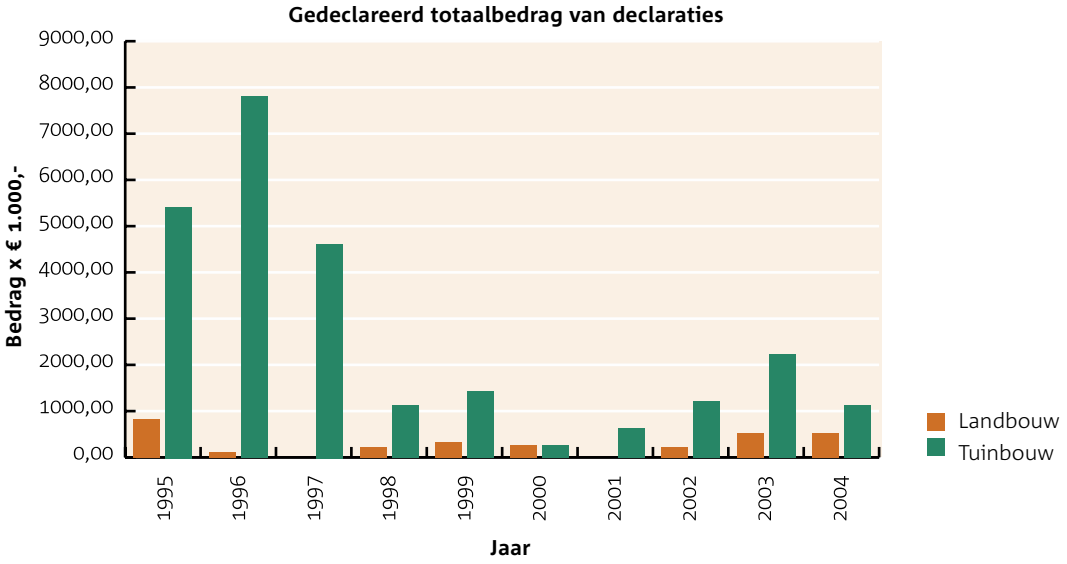

Van de vijftien in 2004 ingediende declaraties en de tien nog in behandeling zijnde declaraties uit voorgaande jaren, waren er 19 declaraties afgehandeld per 31 december 2004. Hiervoor werd een bedrag van 3,3 miljoen euro aan banken uitgekeerd. Vijf ingediende declaraties zijn afgewezen omdat niet werd voldaan aan de voorwaarden in de raamovereenkomst. Op 31 december 2004 waren er nog zes declaraties in behandeling voor een bedrag van 1,7 miljoen euro.

5.5 Het totaal aan borgstellingsverplichtingen

Aan het eind van 2003 bedroeg het totaal aan borgstellingsverplichtingen 545,4 miljoen euro, waarvan 27,8 miljoen euro nog niet was opgenomen. In het verslagjaar is voor een bedrag van 132,6 miljoen euro aan nieuwe borgstellingen verleend. In 2004 is er voor een totaalbedrag van 80,6 miljoen euro aan borgstellingen afgelost, ingetrokken of niet opgenomen. Per 31 december 2004 bedroegen de totale verplichtingen 597,4 miljoen euro, waarvan 42,4 miljoen euro nog niet was opgenomen. Ten opzichte van 2003 is de garantieverplichting met 52 miljoen euro toegenomen.

In de sector landbouw werd voor 20,6 miljoen euro aan nieuwe borgstellingen verleend. Een bedrag van 17,1 miljoen euro werd afgelost, ingetrokken of niet opgenomen. De totale verplichtingen in deze sector namen toe van 101,8 miljoen euro per ultimo 2003 tot 105,2 miljoen euro per 31 december 2004 (waarvan 3 miljoen euro nog niet opgenomen).

Per 31 december 2003 bedroegen de verplichtingen in de sector tuinbouw 443,7 miljoen euro. Als gevolg van het verlenen van 112 miljoen euro aan nieuwe borgstellingen en het aflossen, intrekken of niet opnemen van borgstellingen voor een bedrag van 63,5 miljoen euro, namen de verplichtingen in deze sector toe met 48,5 miljoen euro. Per 31 december 2004 bedroegen de totale verplichtingen in deze sector 492,2 miljoen euro (waarvan 39,4 miljoen euro nog niet opgenomen).

Ultimo 2004 bedraagt de totale garantieverplichting 597,4 miljoen euro.

De Voorzitter
Drs. G. v.d. Lely

De Secretaris/penningmeester
Drs. B.A. Piersma

's-Gravenhage, 2 september 2005

6 Jaarrekening 2004 in euro

Balans per 31 december 2004

Activa	31-12-2004	31-12-2003
Beleggingen op lange termijn	23.417.889	20.324.033
Vorderingen wegens gestand gedane borgstellingen	P.M.	P.M.
Vorderingen op korte termijn: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	-	88.033
Overlopende rente op bankrekeningen en beleggingen	976.070	936.838
Nog te ontvangen provisie	162.368	63.790
	1.138.456	**1.088.661**
Liquide middelen en beleggingen op korte termijn	3.960.416	6.527.895
Totaal	**28.516.761**	**27.940.589**

Passiva	31-12-2004	31-12-2003
Eigen vermogen		
Kapitaal t/m vorig boekjaar	25.763.656	25.645.696
Reserve varkenshouderij	151.950	175.507
Saldo lopend boekjaar	-164.527	94.403
	25.751.079	**25.915.606**
Voorziening voor ingediende maar nog niet afgewikkelde claims ten aanzien van borgstellingen:	1.350.162	1.987.075
Schulden op lange termijn:	1.264.048	-
Schulden op korte termijn:		
Crediteuren	52.557	-
Overlopende passiva	98.915	37.908
	151.472	**37.908**
Totaal	**28.516.761**	**27.940.589**

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2004

Baten	2004	2003
Beleggingsresultaten	1.282.232	1.269.884
Diverse baten	136.005	-
Baten krachtens verhaalrecht	151.025	239.965
Provisiebaten	1.615.046	972.270
Totaal baten	**3.184.308**	**2.482.119**
Lasten		
Uitvoeringskosten	607.055	23.915
Aandeel ministerie	88.033	-
Kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen	2.653.747	2.363.801
Totaal lasten	**3.348.835**	**2.387.716**
Saldo	**-164.527**	**94.403**

Financiële positie in euro per 31 december 2004

De financiële positie kan als volgt worden samengevat (x 1000 euro):

	31-12-2004	31-12-2003
Liquide middelen	3.960	6.528
Bij: vorderingen op korte termijn	1.138	1.089
	5.098	**7.617**
Af: schulden op korte termijn	-151	-38
Liquiditeitsoverschot	**4.947**	**7.579**
Dit vermogen is als volgt vastgelegd:		
Eigen vermogen	25.751	25.916
Schulden op lange termijn	1.264	-
Voorzieningen	1.350	1.987
	28.365	**27.903**
Beleggingen op lange termijn	-23.418	-20.324
Totale reserve	**4.947**	**7.579**

Liquiditeitsoverschot ultimo 2004	4.947
Idem ultimo 2003	-7.579
Afname liquiditeitsoverschot	**-2.632**
Herkomst van de middelen:	
Exploitatiesaldo 2004	-165
Daling voorzieningen	-638
	-802
Koersverschillen op obligaties in portefeuille per 31-12-2004	87
	-715
Aflossing staatsobligaties	2.404
	1.689
Verkoop staatsobligaties	895
	2.584
Aanschaf staatsobligaties	-6.480
	-3.896
Startersfaciliteit	1.264
Per saldo meer besteed dan verkregen	**-2.632**

Toelichting op de jaarrekening 2004

Grondslagen voor de balanswaardering en de resultaatbepaling

Balanswaardering

Algemeen

Voor zover de posten niet expliciet worden genoemd vindt waardering plaats tegen de nominale waarde.

Beleggingen op lange termijn
De beleggingen op lange termijn betreffen obligatieleningen. Deze zijn gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde of, indien dat van toepassing is, tegen de lagere beurswaarde per 31 december van het verslagjaar. De waardevermeerdering respectievelijk waardevermindering wordt als koersresultaat verantwoord.

Vorderingen wegens gestand gedane borgstellingen
Deze post betreft vorderingen die zijn verkregen krachtens het recht van subrogatie. Het bedrag van deze vorderingen is de resultante van de in het verleden aan de bankiers betaalde borgstellingen. Hiervan zijn de baten die ontvangen werden krachtens verhaalrecht en de bedragen, die wegens finale kwijting of om andere redenen van de oorspronkelijke vorderingen werden afgeboekt, afgetrokken.

De vorderingen zijn als 'Pro Memorie' in de balans opgenomen aangezien de vermoedelijke inbaarheid van deze vorderingen op nihil is ingeschat.

Voorziening voor ingediende maar nog niet afgewikkelde claims ten aanzien van borgstellingen
Deze voorziening wordt gevormd voor de reeds ingediende schadeclaims waarvan de hoogte van de uiteindelijke afwikkeling per balansdatum echter nog onzeker is.

Resultaatbepaling

Aandeel van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in de kosten-wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen

Voor zover het Borgstellingsfonds de uitgaven niet uit de inkomsten kan dekken, draagt het ministerie van LNV bij. Hierdoor ontstaat op de balans een schuld- dan wel een vordering op korte termijn jegens het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Diverse baten

Dit betreft een tegemoetkoming van het ministerie van LNV in het kader van de gederfde inkomsten bij de uitvoering van de startersfaciliteit.

Uitvoeringskosten:

Deze kosten bestaan grotendeels uit personele en materiële kosten gemaakt door Dienst Regelingen voor het Borgstellingsfonds. Verder zijn hieronder bankkosten en kosten voor de accountantscontrole verantwoord.

Kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen:

Dit betreffen de kosten voor de gestand gedane borgstellingsverplichtingen over de in 2004 ingediende claims inclusief de voorziening voor in 2004 ingediende claims waarvan de uiteindelijke afwikkeling per balansdatum nog onzeker is.

Toelichting op de balans

Activa

Beleggingen op lange termijn
Een specificatie van de effecten is opgenomen op pagina 45 van dit verslag.

Vorderingen wegens gestand gedane borgstellingen en gestand gedane borgstellingen 'Bijzonder Bedrijfskrediet'.
Deze post is 'Pro Memorie' opgenomen in de balans.

Het verloop van de vorderingen kan als volgt worden weergegeven:

Gestand gedane borgstellingen tot en met 2003		82.374.808
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet		9.130.172
		91.504.980
Gestand gedane borgstellingen in 2004		3.576.382
		95.081.362
Ontvangen in vorige boekjaren krachtens verhaalrecht borgstellingen	5.170.290	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	2.412.345	
	7.582.635	
In 2004 ontvangen verhaalrecht borgstellingen	90.704	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	60.321	7.733.660
		87.347.702
Finale kwijting tot en met vorig boekjaar borgstellingen	41.636.898	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	1.915.473	
Kwijting borgstellingen in 2004	8.457.317	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	294.957	
		52.304.645
		35.043.057
Gespecificeerd naar categorie vorderingen:		
Borgstellingen Bijzonder Bedrijfskrediet		4.447.076
Overige borgstellingen		30.595.981
		35.043.057

Van het bedrag aan openstaande vorderingen ad € 30.595.981,- wordt voor € 9.713.157,- actief invorderingsbeleid gevoerd. Het restant, ten bedrage van € 20.882.824,- is definitief buiten invordering gesteld.

De borgstellingen Bijzonder Bedrijfskrediet zijn in 1981 ingesteld ter ondersteuning van de financiering van liquiditeitstekorten en versterking van de vermogenspositie van agrarische bedrijven. De betalingen wegens Bijzonder Bedrijfskrediet vonden gespreid plaats in de jaren 1981 tot en met 1985.
Voor het gehele bedrag wordt nog een actief invorderingsbeleid gevoerd.

Vorderingen op korte termijn
Het Bestuur heeft besloten de vordering op het ministerie van LNV ad € 88.033 af te boeken omdat Dienst Regelingen en Directie Landbouw de herkomst van de vordering niet hebben achterhaald.

Liquide middelen en beleggingen op korte termijn

	31-12-2004	31-12-2003
Deze bestaan uit:		
Direct opeisbare liquide middelen	3.960.416	6.527.895
	3.960.416	**6.527.895**

De direct opeisbare liquide middelen bestaan uit de saldi van de rekeningen die worden aangehouden bij de Rabobank.

Passiva

Eigen vermogen

Mutatie overzicht

	Kapitaal	Reserve varkenshouderij	Resultaat boekjaar
Stand per 1-1-2004	**25.645.696**	**175.507**	**94.403**
Toevoeging resultaat 2003	94.403		-94.403
Vrijval reserve varkenshouderij	23.557	-23.557	
Onverdeeld resultaat 2004			-164.527
Stand per 31-12-2004	**25.763.656**	**151.950**	**-164.527**

Het eigen vermogen van het Borgstellingsfonds is onderdeel van het garantievermogen en daarom niet vrij uitkeerbaar. Het totale garantievermogen van het Borgstellingsfonds bedroeg per ultimo 2004 94 miljoen euro en was samengesteld uit de volgende elementen:

- *het rentedragend eigen vermogen, ten bedrage van 25,8 miljoen euro per ultimo 2004;*
- *de door LNV verstrekte garantie, ten bedrage van 50,0 miljoen euro per ultimo 2004, ongewijzigd ten opzichte van ultimo 2003;*
- *de versterking van het garantiekapitaal in 1993 met 18,2 miljoen euro. Dit bedrag is gepositioneerd op een niet-rentedragende rekening-courant bij de Rijkshoofdboekhouding;*
- *het onverdeeld resultaat wordt door BF bij LNV in rekening gebracht als het bestuur daartoe besluit.*

Voorziening voor ingediende maar nog niet afgewikkelde claims ten aanzien van borgstellingen

Het verloop kan als volgt worden weergegeven:

Saldo per 1 januari 2004	1.987.075
Af: hierop betaald	1.169.972
	817.103
Dotatie 2004	533.059
Saldo per 31 december 2004	**1.350.162**

Schulden op lange termijn

In 2004 is een eenmalige bijdrage van het ministerie van LNV ontvangen ten behoeve van de provisiederving die sinds 1 januari 2004 is ontstaan als gevolg van de verlaging van de provisie van 3% naar 1% voor de startersfaciliteit. De schuld aan LNV neemt naar rato af voor de toegekende borgstellingen aan starters in het verslagjaar en wordt in de betreffende periode ten gunste van het resultaat gebracht. Over een eventueel restant wordt na vier jaar met het ministerie afgerekend.

Bijdrage LNV	1.400.000
Realisatie 2004	-135.952
Saldo per 31 december 2004	**1.264.048**

Schulden op korte termijn

	31-12-2004	31-12-2003
Overlopende passiva, deze bestaan uit:		
Auditdienst	25.000	37.000
Uitvoeringskosten	73.915	-
Kruisposten	-	908
	98.915	**37.908**
Crediteuren, deze bestaan uit:		
Uitvoeringskosten	52.557	0
	52.557	**0**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen
De totale borgstellingsverplichtingen worden niet in de balans (en exploitatierekening) verantwoord. Evenzo worden de garanties die ter versterking van de draagkracht van het fonds beschikbaar werden gesteld niet in de balans opgenomen.

Ultimo 2004 bedroegen de totale borgstellingsverplichtingen ca. 597,4 miljoen euro tegenover ca. 545,4 miljoen euro per 31 december 2003.

Toelichting staat van baten en lasten

Baten

Beleggingsresultaten	2004	2003
R/Crt rente Raborenterekening	8.026	-
R/Crt rente Rabobank	13.730	34.264
Obligatieleningen	1.347.660	1.323.950
	1.369.416	**1.358.214**
Koersverschillen	-87.184	-88.330
	1.282.232	**1.269.884**

Lasten

Kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen	2004	2003
Betaald op ingediende claims t/m 2004	3.290.660	1.128.830
Af: begrepen in voorzieningen ingediende claims per 31 december 2003	1.169.972	455.178
Totaal betaald op in 2004 ingediende claims	**2.120.668**	**673.652**
Mutatie aan voorzieningen ingediende claims	533.059	1.690.149
Totale kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen 2004	**2.653.747**	**2.363.801**

Uitvoeringskosten

Personele en materiële kosten	564.211	-
Auditdienst	13.692	12.191
Algemene kosten	29.152	11.724
Totaal	**607.055**	**23.915**

Specificatie staatsleningen per 31 december 2004 m.b.t. het Borgstellingsfonds voor de Landbouw (in Euro)

							AGENTSCHAP MIN. V. FINANCIËN		
Rentepercentage	Fondsnaam	Coupon per	Aantal coupons	ASW-koers	Totale ASW	Beurskoers	Koerswaarde	Te ontvangen rente per jaarultimo	Balanswaarde per 31-12-2004
7,75%	1995 per 2005	1 maart	4.000	100,050	1.816.028	100,840	1.830.368	117.227	1.816.028
7,50%	1993 per 2023	15 januari	5.000	117,700	2.670.497	143,100	3.246.797	163.077	2.670.497
6,00%	1996/II per 2006	15 januari	5.000	95,650	2.170.204	103,720	2.353.304	130.462	2.170.204
5,75%	1997 per 2007	15 februari	5.000	101,739	2.308.357	106,540	2.417.287	114.154	2.308.357
5,25%	1998 per 2008	15 juli	5.000	103,650	2.351.716	108,100	2.452.682	54.595	2.351.716
Totaal			**24.000**		**11.316.802**		**12.300.439**	**579.515**	**11.316.802**
							RABOBANK TE DIEMEN		
Rentepercentage	Fondsnaam	Coupon per	Aantal coupons	ASW-koers	Totale ASW	Beurskoers	Koerswaarde	Te ontvangen rente per jaarultimo	Balanswaarde per 31-12-2004
7,75%	1995 per 2005	1 maart	379	110,850	420.121	100,840	382.184	24.477	382.184
5,50%	2000 per 2010	15 juli	1.345	100,720	1.354.684	111,750	1.503.038	33.905	1.354.684
3,75%	1999 per 2009	15 juli	1.530	88,620	1.355.886	103,040	1.576.512	26.297	1.355.886
3,75%	1999 per 2009	15 juli	497	90,950	452.022	103,040	512.109	8.542	452.022
3,75%	1999 per 2009	15 juli	190	89,390	169.841	103,040	195.776	3.266	169.841
5,75%	1997 per 2007	15 februari	495	105,600	522.720	106,540	527.373	24.905	522.720
7,75%	1995 per 2005	1 maart	465	111,400	518.010	100,840	468.906	30.031	468.906
3,75%	1999 per 2009	15 juli	495	92,580	458.271	103,040	510.048	8.508	458.271
5,50%	2000 per 2010	15 juli	440	103,800	456.720	111,750	491.700	11.092	456.720
5,00%	2001 per 2011	15 juli	1.250	106,610	1.332.625	109,810	1.372.625	28.646	1.332.625
5,00%	2002 per 2012	15 juli	1.250	106,270	1.328.375	110,140	1.376.750	28.646	1.328.375
4,25%	2003 per 2013	15 juli	1.250	100,280	1.253.500	104,980	1.312.250	24.349	1.253.500
5,50%	2000 per 2010	15 juli	240	110,240	264.576	111,750	268.200	6.050	264.576
5,50%	2000 per 2010	15 juli	320	110,250	352.800	111,750	357.600	8.067	352.800
3,75%	2004 per 2014	15 juli	1.780	97,400	1.733.720	100,720	1.792.816	30.594	1.733.720
3,75%	2004 per 2014	15 juli	220	97,390	214.258	100,720	221.584	3.781	214.258
Totaal			**12.146**		**12.188.129**		**12.869.471**	**301.156**	**12.101.087**
Algeheel totaal					**23.504.931**		**25.169.910**	**880.671**	**23.417.889**

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2004 van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw te 's-Gravenhage gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaardbare richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Ooordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

's-Gravenhage, 2 september 2005

Auditdienst van het ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit,

drs. A. van der Elst RA
Audit Manager

P.J. Borg RA
Plv. Hoofd Accountantscontrole
& Certificering

Colofon

Uitgave
Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw

Vormgeving
ARC vormgeving, Schimmert

Druk
Den Haag Offset, Rijswijk

5594/ARC2005